

Archief van de Algemeene Commissie Buitenlandse Noden

Algemene kenmerken

Toegangsnummer: 1118

Periode: 1920 - 1946

Archiefvormer

Algemeene Commissie Buitenlandse Noden

Inventaris

Nederland.....
Rusland.....
Emigratie.....
Gedeponeerd archief en diversen.....

A Nederland

I Algemeen

- 1 Oproep aan de Nederlandse studenten door de Algemeene Commissie voor Buitenlandsche Nooden inzake steun aan de hongerleidenden in de Sowjet Unie 1921 1 stuk
- 2 Agenda op het archief van de secretaris voor buitenlandse zaken 1920 - 1921 1 deel
- 3 "Klapper op het archief" Alfabetische index op de correspondentie van de secretaris buitenlandse zaken 1920 - 1921 1 deel
- 4-5 Ingekomen stukken bij de secretaris voor buitenlandse zaken, D.Woelinga, op agendanummer 1920 - 1921 2 pakken
  - 4 nrs. 1-100 1920 - 1921
  - 5 nrs. 101-156 1921
- 5a Zonder nummer
geen scans op aanvraag
- 6-7 Register van ontvangen en verzonden brieven door de secretaris binnenlandse zaken, sinds 25 oktober 1921 ook voor buitenlandse zaken, ds. F.C. Fleischer 1921 - 1923 2 delen
  - 6 nrs. 1-3314 1921 - 1922
  - 7 nrs. 3315-9122 1922 - 1923
- 8-15 Ingekomen en afschriften van verzonden stukken van de secretaris voor binnenlandse zaken, sinds 25 oktober 1921 ook voor buitenlandse zaken 1921 - 1930 8 pakken
  - 8a nrs. 1-317 1921
geen scans op aanvraag
  - 8b nrs. 318-761
geen scans op aanvraag

Algemeene Commissie Buitenlandse Noden

- 8c nrs. 762-1071
geen scans op aanvraag
- 8d nrs. 1072-1300
geen scans op aanvraag
- 9a nrs. 1301-1593 1921 - 1922
geen scans op aanvraag
- 9b nrs. 1594-1765
geen scans op aanvraag
- 9c nrs. 1766-2173
geen scans op aanvraag
- 9d nrs. 2174-2500
geen scans op aanvraag
- 10a nrs. 2501-2864 1922
geen scans op aanvraag
- 10b nrs. 2865-3064
geen scans op aanvraag
- 10c nrs. 3065-3463
geen scans op aanvraag
- 10d nrs. 3464-3700
geen scans op aanvraag
- 11 nrs. 3701-3986 1922
geen scans op aanvraag
- 11b nrs. 3987-4233
geen scans op aanvraag
- 11c nrs. 4234-4516
geen scans op aanvraag
- 11d nrs. 4517-5347
geen scans op aanvraag
- 12a nrs. 5348-5579 1922 - 1923
geen scans op aanvraag
- 12b nrs. 5580-5749
geen scans op aanvraag
- 12c nrs. 5757-6116
geen scans op aanvraag
- 12d nrs. 6117-6549
geen scans op aanvraag
- 13a nrs. 6551-7016 1923
geen scans op aanvraag
- 13b nrs. 7017-7457
geen scans op aanvraag
- 13c nrs. 7458-8000
geen scans op aanvraag
- 14a nrs. 8001-8195 1923
geen scans op aanvraag
- 14b nrs. 8196-8994
geen scans op aanvraag
- 14c nrs. 8995-9795
geen scans op aanvraag
- 14d nrs. 9796-10000
geen scans op aanvraag
- 15a nrs. 10001-10296 1923 - 1930
geen scans op aanvraag
- 15b nrs. 10297-10429
geen scans op aanvraag

- 15c nrs. 10430-10804
geen scans op aanvraag
- 15d nrs. 10805-11016
geen scans op aanvraag
- 16 Notulen van de Bond van Comit es voor hulpverlening aan de Noodlijdenden in Rusland (waarvan de commissie deel uitmaakte) 1921 - 1922 1 omslag
- 17 Notulen van de Steuncommissie voor Russische Doopsgezinden later genaamd Algemeene Commissie voor Buitenlandsche Nooden. Met agenda. 1920 - 1921 1 omslag
- 18 Notulen, met agenda, van het dagelijks bestuur, geschreven en getypt (1^e tm 27^e vergadering) 1921 - 1926 1 omslag
- 19 Notulen van het dagelijks bestuur, getypt (1^e tm 16^e vergadering) 1921 - 1923 1 omslag
- 20 Berichten aan leden van het dagelijks bestuur 1921 - 1924 1 omslag
- 21 Berichten nrs. 1-6 aan de leden van het dagelijks bestuur 1921 - 1922 1 omslag
- 22 Verslagen van penningmeester en secretaris 1920 - 1925 1 omslag
- 23 Notulen van vergaderingen van het dagelijks bestuur met de raad van commissarissen 1921 1 omslag
- 24 "Protokoll". Notulen van vergaderingen over de hulpverlening aan doopsgezinden in de Oekraïne 1922 1 omslag
- 25 Kladnotulen van een vergadering van de commissie s.d. 1 stuk
20^e eeuw
- 26 Verslagen van verschillende personen over de toestand in Rusland 1921 - 1927 4 omslagen
geen scans op aanvraag
- 27 Aantekeningen en concept-brieven van de particulier secretaris van ds. Fleischer 1922 2 omslagen
geen scans op aanvraag
- 28 Lijsten van dag- en weekbladen en hun adressen 1921 1 omslag
- 29 Verslagen van ds. J. Jansen over de situatie in Gnadenfeld 1922 1 omslag
- 30 Lijst van predikanten in de Ukraine die hulp behoeven 1925 1 stuk
- 31 Verslagen van verschillende personen betreffende de hulpverlening aan de doopsgezinden in de Oekraïne 1921 - 1926 1 omslag
- 32 Lijst van doopsgezinde kerkelijke functionarissen in Nederland 1923 1 stuk
- 33 Stukken betreffende een bezoek van ds. Fleischer aan Londen 1923 1 omslag
- 34 Instructies betreffende het hulpwerk in Rusland 1922 1 stuk
- 35 Lijst van families en hun adressen die Russische kinderen willen verzorgen 1921 - 1922 1 stuk
- 36 Staat van families die russische doopsgezinden willen herbergen 1923 1 stuk
- 37 Brieven van E. Wiens en B. H. Unruh aan ds. Fleischer 1925 2 omslagen
- 38 Verslag van W. Geerzen aan B. Unruh over de situatie in de Ukraine 1921 1 stuk
- 39 Brief aan de secretaris van de premier te Londen van B. Unruh en T.O. Hylkema over hulp aan Russische doopsgezinden. Afschrift 1921 1 stuk
- 40 Brief aan J. Wilms te Halbstadt van B. Unruh te Den Haag 1920 1 stuk
- 41 Brief van ds. Binnerts te Haarlem over een reis naar Varna met declaratie van reiskosten 1922 1 omslag
- 42 Staat van personen die bereid zijn naar Rusland te gaan met vermelding van personalia en briefnummer 1921 1 stuk
- 43 Staat van personen die Russische verwanten en vrienden steunen willen met vermelding van adres, briefnummer en doel 1921 1 stuk
- 44 Verslagen van ds. Koekebakker over zijn reis naar en zijn verblijf in de Oekraïne in 1921. Afschriften 1921 1 omslag

- 45 Brief van B. Unruh over de situatie in Rusland 1926 1 stuk
- 46 Brief van Ph. Corniels te Tiegge over de situatie in Rusland 1922 1 stuk
- 47 Rapport over een reis naar Varna door een medewerker van de MRU 1922 1 stuk
- 48 Verslag van een bespreking te Berlijn tussen W. Goerzen, A.J. Fast en B. Unruh 1921 1 stuk
- 49 Brief aan leden van het Mennonite Central Committee over hulpwerk in Rusland met begeleidende brief van O. Miller aan D. Woelinga 1921 2 stukken
- 50 Brief van Unruh en Fast, vertegenwoordigers van de doopsgezinde gemeenten in Rusland, betreffende de noodzaak van hulpverlening 1925 1 stuk
- 51 Brief van Unruh over financiële zaken 1925 1 stuk
- 52 Brief van C.M. de Bussy te Kemerowo betreffende doopsgezinde kolonies in Siberië 1924 1 stuk
- 53 Brieven aan J. Willms in de Oekraïne van A. Friesen 1920 - 1921 1 omslag
- 54 Brief aan WJ Friesen te Donckau in de Oekraïne van A.D. Welk te Waldheim in Canada 1920 1 stuk
- 55 Brief aan H. Jansz te Halbstadt van T.J. Gubwin te Herbert (VS) 1920 1 stuk

II Financiën

II A Loterij

- 56 Staat met lotnummers, kopers en hun woonplaatsen 1922 - 1923 1 omslag
- 57 Lijst van de prijzen voor de verloting aangeboden 1922 1 omslag
- 58 Staten met de uitslag van de trekking 1923 1 omslag
- 59 Lijst van goederen door particulieren ingezonden voor de verloting 1923 2 stukken
- 60 Overzichten van verkochte en overgebleven loten 1923 1 katern
- 61 Staat van betaalde loten 1922 - 1923 1 omslag
- 62 Staat van loten door ds. Woelinga in verschillende steden in Nederland geplaatst 1923 1 stuk
- 63 Staat van niet geplaatste loten 1923 1 stuk
- 64 Staat van betaalde en niet betaalde loten 1922 - 1923 1 omslag
- 65 Staat van verzonden prijzen 1923 1 omslag
- 66 Staat met de uitslag van de trekking 1923
- 67 Staat van de loten die naar verschillende plaatsen gestuurd zijn 1923 1 stuk
- 68 Staat van de verschillende prijzen 1923 1 stuk
- 69 Staat van personen die loten hebben betaald zonder vermelding van lotnummer 1923 1 stuk
- 70 Girostrookjes van verkochte loten 1922 - 1923 1 omslag

II B Leningen en giften

- 71 Stukken betreffende een lening aan het "Verband der Bürger Holländischer Herkunft in der Ukraine" 1923 - 1928 1 omslag
- 72 Lijst van giften voor de Russische hongersnood, de Russische kinderen en de doopsgezinden in Rusland 1921 - 1923 1 omslag
- 73 Lijst van gemeenten alfabetisch per provincie met vermelding van de opbrengst der collecte 1921 1 katern
- 74 Staat van personen die een gift hebben gezonden 1921 - 1924 1 omslag
- 75 Brieven aan A.J.Th. van der Vlucht van R. Mennell te Londen betreffende de lening voor de doopsgezinden in de Ukraine 1922 1 omslag
- 76 Statuten van het Verband der Bürger 1923 2 stukken
- 77 Afschriften van stukken betreffende een lening van 50.000 gulden voor aankoop van zaaigran 1922 1 omslag
- 78 Circulaires betreffende de aflossing van de lening 1923, teruggezonden wegens vertrek of overlijden van de geadresseerden 1927 1 omslag

- 79 Staat van personen met briefnummer die hun gift later zullen betalen 1922 1 stuk
- 80 Schuldbekentenissen groot 10 goudgulden met rente 5% ten laste van het Verband der Bürger, serie 14, 16-17, 20 1923 1 omslag
- 81 Staat van giften volgens de wekelijkse opgave 1921 - 1922 1 stuk
- 82 Brief van het Verband betreffende financiële zaken 1926 1 stuk
- 83 Ontwerptekst voor een schuldbekentenis groot 10 gulden ten laste van het Verband. Met bijlage 1923 2 stukken
- 84 Schuldbekentenissen groot \$ 8000 en 20.000 gulden van het Verband 1923 2 stukken
- 85 Talons van schuldbekentenissen groot 10 gulden ten laste van het Verband series 1-15 met vermelding datum afgifte en aan wie 1923 - 1929 1 omslag
- 86 Girostukken 1921 - 1923 1 omslag
- 87a-b Staten van gemeenten met de data en opbrengsten van de collecten en giften van particulieren 1921 - 1922 2 dozen
- 87a A-H
geen scans op aanvraag
- 87b J-Z
geen scans op aanvraag
- 88 Kennisgevingen van bijschrijvingen en stortingsbewijzen van gelden voor de commissie 1921 1 omslag
- 89 Verzoeken aan verschillende personen om hun aandelen ter aflossing naar de bank te brengen, retourgezonden naar de commissie 1927 1 omslag

III Goederenverschepping

- 90 Stukken betreffende verzonden goederen 1922 1 omslag
- 91-97 Stukken, per schip geordend, betreffende verzonden goederen naar Varna, Sebastopol en Constantinopel 1922 7 omslagen
  - 91 Agnetapark
  - 92 Rozenburg
  - 93 Florapark
  - 94 Stad Haarlem
  - 95 Agnetapark
  - 96 Julianapark
  - 97 Ulysses
- 98 Magazijnboek , ingericht per levensmiddel 1922 - 1924 1 deeltje
- 99 Vrachtbrieven in het russisch betreffende goederen naar Varna en Sebastopol gezonden 1922 - 1923 1 omslag
- 100 Stukken betreffende goederenvervoer met de "Bulgaria" van Varna naar Sebastopol 1922 1 omslag
- 101 Cognossement betreffende vervoer van goederen met de "Stad Haarlem" van Constantinopel naar Varna. In drievoud 1923 1 omslag
- 102 Vergelijkende staat van prijzen van geneesmiddelen 1925 1 stuk
- 103 Staat van voedingsmiddelen die naar Rusland gezonden zijn 1921 - 1922 1 stuk
- 104 Lijst van personen in Zuid Rusland aan wie een kist mer voedsel gezonden is 1922 1 stuk
- 105 Staat van goederen opgeslagen in de loods Maashaven te Rotterdam voor rekening van de commissie 1923 1 stuk
- 106 Diverse stukken betreffende de goederen op de "Bulgaria" 1922 1 omslag
- 107 Lijsten van goederen aangekocht door de commissie 1923 2 stukken

- 108 Staat van schepen en hun ladingen die naar Rusland zijn vertrokken 1922 - 1923 1 stuk
- 109 Stuk te bevestigen op pakketten die naar de Halyconlijn te Rotterdam gezonden worden. In tweevoud 1923 2 stukken
- 110 Brieven aan D. Woelinga o.a. over goederenverschepping 1920 - 1921 4 omslagen

IV Verslagen, publikaties, landkaarten

- 111 Opgeplakte artikelen van ds. Koekebakker over de situatie in Rusland 1921 - 1922 1 omslag
- 112 "Meine Erlebnisse im bolschewistischen Paradise und mein Flucht". Verslag door een vluchteling 1920 - 1921 1 stuk
- 113 "Ons hulpwerk in de Oekraïne en de Krim" .Verslag door ds. F Fleischer. In duplo 1923 2 stukken
- 114 "Te Varna" artikel voor de Zondagsbode door Fleischer 1922 1 stuk
- 115 "In de Ukraine . In den bolschewistisch-diplomatischen trein tusschen de Pools- Russische grens. Reisverslag januari-maart 1922 1 omslag
- 116 Staat betreffende "de exploitatie" van de 2^e druk van T.O. Hylkema "De geschiedenis der doopsgezinde gemeenten in Rusland" 1921 1 stuk
- 117 Teksten van artikelen in de Gospel Herald over hulpwerk in Rusland 1921 - 1922 1 omslag
- 118 "Bede om hulp" artikel door ds. Koekebakker 1921 1 stuk
- 119 "Die Hungersnot und die Hungerhilfe in der Ukraine" verslag door een delegatie van de Zentralkommission für Hungerhilfe 1925 1 stuk
- 120 "Scheme for the reconstructiun of the agricultural industry in the districts of Taurien and Jekatarinoslav of Ukrainian Republic". Met bijlage 1924 1 omslag
- 121 Tekst van een interview met ds. Fleischer in de Inquierer 1923 1 stuk
- 122 "Les étudiants Russes émigrés". Verslag over de geëmigreerden in Europa en Noord Afrika sinds 1919 1923 1 stuk
- 123 Rapport over een plan voor een besloten nederzetting voor 10 doopsgezinde families in Meckelenburg Strelitz (uit het Duits) 1920 1 stuk
- 124 "Einige Striche über die Zustände im Süden Russlands" 1923 1 stuk
- 125 Verslag over de werkzaamheden van de Liebeskasse voor doopsgezinde vluchtelingen 1923 1 stuk
- 126 Verslagen over de toestand in de Oekraïne 1923 1 omslag
- 127 " Unsere Reise in dem Süden" door Peter Froese 1922 1 stuk
- 128 Verslag over de toestand van de katholieke Duitse koloniën in het Donetsgebied 1923 1 stuk
- 129 "Mennonitischen Kolonien in Ostrussland" door Victor Günther 1923 1 stuk
- 130 Brief aan doopsgezinde gemeenten in Zwitserland, Duitsland, Holland, Canada, USA, Mexico dankend voor hun hulp 1925 1 stuk
- 131 "Landbesitz der Mennoniten Russlands in übersichtlicher Darstellung" door A.J. Fast 1923 1 stuk
- 132 Purmerlander Courant van 3 februari 1923 met artikel over de toestand der doopsgezinden in Zuid Rusland 1 stuk
- 133 Berichten in het Frans of Engels over de hulpverlening aan Rusland 1922 1 omslag
- 134 "Ein brief von A. Terkowa" over de toestand van de vluchtelingen 1920 1 stuk
- 135 "Uit het leven van Russische emigranten" verslag over 1919 1920 1 stuk

- 136 “Zu Pferd 1000km durch die Ukraina” door D. Neufeld 1922 1 stuk
- 137 “ Le bolchévisme illustré”. Verslag en foto’s over 1922 1 stuk
- 138 Diverse brochures uitgegeven in Parijs en Genève 1922 1 omslag
- 139 Kaart van de Ukraine 1918 1 stuk
- 140 Kaarten van regio’s in de Ukraine 1918 3 omslagen
- 141 “De geschiedenis van de doopsgezinde gemeenten in Rusland in de oorlogs- en revolutiejaren 1914 tot 1920” door T.O. Hylkema 1920 1 deeltje
- 142 Foto’s op prentbriefkaarten met taferelen uit de Oekraïne 1925 1 omslag
- 143 Foto op karton van Duits-Russische doopsgezinden te Lochwisch in Meckelenburg 1925 1 stuk
- 144 “Een dankbetuiging” door Fleischer over de hulp 1922 1 stuk
- 145 Tekst van het lied “Arme Russische kinderen” 1923 1 stuk
- 146 Verslag van het hulpwerk voor Russische doopsgezinden door D. Woelinga, concept 1923 1 stuk

B Rusland

B I Contacten met plaatselijke besturen

- 147 Contract met de regering van de Krimrepubliek over de hulpverlening aldaar (vertaling in het Duits) 1922 - 1923 2 stukken
- 148 “Protokol der Bundskonferenz der Mennonitengemeinden in Rusland”. Notulen met verslag van de werkzaamheden over oktober 1922-januari 1925 van de commissie voor kerkelijke zaken. Afschriften 1925 1 omslag
- 149 Ontwerp van een overeenkomst tussen “Holländischer Aktiengesellschaft” en het “Mennonitischen Wirtschaftsverband” 1922 1 stuk
- 150 Uittreksels in het Duits en Russisch uit het protocol van de zitting van de Ukrainse Economische raad 1922 - 1923 1 omslag

B II Werkzaamheden van plaatselijke vertegenwoordigers

- 151 Rapporten en brieven van J.D. Jongens uit Ohrloff 1922 - 1923 3 omslagen
- 152 Brieven en verslagen van R.C. J. Willink uit Charkoff 1922 - 1923 3 omslagen
- 153 Rapport betreffende de werkzaamheden gedurende de laatste periode van het hulpwerk door Willink 1 omslag
- 154 Uitdelingslijst 1 met vermelding van de dorpen en uitgedeelde levensmiddelen. In duplo 1922 1 omslag
- 155 “Hulpactie Moldschna”. Stukken met gegevens over dorpen in de regio’s Halbstad en Gnadenfeld 1922 1 omslag
- 156 Correspondentie en statistische gegevens over dorpen in de regio Nikolaïpol 1922 1 omslag
- 157 Stukken betreffende de verdeling van voedsel, kleding en schoeisel aan doopsgezinde gemeenten in de regio’s Gnadenfeld en Halbstadt 1922 1 omslag
- 158 Ingekomen stukken bij J.D. Jongens van Holland Mennonite Relief 1922 - 1923 1 omslag
- 159 Kasboek betreffende de aankoop van graan 1923 - 1924 1 katern
- 160 Saldostaat der Getreide an die Dörfer in Halbstädter und Gnadenfelder Wolost 1925 1 stuk
- 161-162 Dagelijks bijgehouden lijst van gebruikt voedsel in het weeshuis te Orlof 1922 - 1923 2 katernen
  - 161 - 1922 - 1923
  - 162 - 1923

- 163 Lijsten van vluchtelingen te Batoem en uit Polen gekomen vluchtelingen 1922
2 stukken

C Emigratie

- 164 Lijsten van personen met woonplaats en geboortedatum die willen emigreren uit de Oekraïne 1923 1 stuk
- 165 Stukken betreffende vestiging van Russische doopsgezinden in Noord- of Zuid-Amerika 1922 - 1923 1 omslag
- 166 Affidavit (onder ede afgelegde verklaring) voor notaris Ozias te Fresno van Jacob P. Enns en Peter K. Warkentin ten gunste van Daniel P. Enns te Alexanderkrone in de Oekraïne die wil emigreren. Met bijlage 1920 4 omslagen
- 167 Verklaring voor notaris Graham te Fresno van Jacob Merk te Fresno County ten gunste van zijn vader, moeder, broers en zusters die in Oostenrijk wonen en naar de VS willen emigreren. In drievoud 1921 1 omslag
- 168 Brief aan J. Willms te Neu Halbstadt van R. Farese te Hillsboro (VS) over vestigingsmogelijkheden in de VS 1921 1 stuk
- 169 Brief aan een studiecmissie te Gretna in Canada van P. Janzen te Batoem over emigratie 1922 1 stuk
- 170 Brief aan J.A. Willms te Halbstadt van A. Friesen te Philadelphia over immigratiewetten 1921 1 stuk
- 171 Stukken betreffende een bezoek van Canadees-Russische delegatie aan de premier van Canada 1921 1 omslag
- 172 Brief aan de president, regering, volksvertegenwoordiging van Mexico van enige Canadese mennoniten. Met bijlagen 1920 1 omslag

D Gedeponoerd archief en diversen

- 173 Verslagen en brieven voor en aan Alvin Miller van het AMR, bewaard door de secretaris 1920 - 1922 2 omslagen
- 174 Overeenkomst tussen AMR, de USSR en de republiek Oekraïne met een appendix 1921 1 stuk
- 175 Aanhangsel bij een contract in het duits tussen ANR en de Sowjet autoriteiten 1921 1 stuk
- 176 Ingekomen brieven en afschriften van uitgaande brieven bij de derde Commissie Buitenlandsche Nooden 1938 - 1941 1 doos
- 176A Register van ontvangsten en uitgaven van de Algemeene Commissie voor Buitenlandsche Nooden 1938 - 1947 1 deel
- 176B Ingekomen stukken van de directrice van kindertehuis Johanneshof te Dieren betreffende de opname en verzorging van vluchtelingenkinderen van protestants-joodse afkomst 1939 - 1940 1 pak
Enkele brieven uit 1939 zijn gericht aan de directie van het Doopsgezinde Broederschapshuis Fredeshiem in Steenwijk, waar ook kinderen werden opgevangen en soms doorgestuurd naar Johanneshof.
- 177 Stukken betreffende hulpverlening aan doopsgezinden in Zuid-Rusland 1921 - 1927 1 pak
- 178 Documentatiemateriaal o.a. betreffende de hongersnood in Rusland 1921 - 1932 1 doos
- 179a-b Dubbelen en afschriften van ACBN stukken 1921 - 1927 1 pak
- 176a I
geen scans op aanvraag
- 176b II
geen scans op aanvraag